

og Marineminister har udstedt, vilde det betyde, at ingen Marineofficer kunde stille sig til Rigsdagsvalg eller, hvis han tidligere havde stillet sig og var bleven valgt, vedblivende være Medlem af noget af Rigsdagens Ting. Thi vi kunne selvfølgelig ikke have som Medlem af denne Forsamling eller af det høje Ting ovenpaa en Mand, som ikke kan udtale sin Anskuelse om et saa vigtigt offentligt Anliggende som vort Forsvarsvæsens Ordning. Men det er da højest besynderligt, at vi her i dette Ting have en aktiv Officer, som ikke alene naturligvis vil følge den Pligt, som paahviler ham, og udtale sig her i dette Ting om vort Forsvarsvæsens Ordning, saa snart Forholdene efter hans Mening paa kræve det, men om hvem vi alle tillige vide, at han er en meget flittig Agitator, som berejser Landet og Uge efter Uge udtaler sig om Forsvarsvæsenet, og som er overordentlig ivrig i denne Kvinde-Forsvarsforening, eller hvad den nu hedder. Det kan han altsaa, skønt han er Artilleriofficer i aktiv Tjeneste. Men en Marineofficer er det forbudt. Det er dog højest besynderligt. En Artilleriofficer kan sidde her i dette høje Ting og kan berejse Landet og have sin fulde Ytringsfrihed. Men en Marineofficer er saaledes stillet, at det vilde være ham umuligt at modtage Valg til dette Ting, ja, saaledes, at han som samvittighedsfuld Mand maatte nedlægge sit Mandat, hvis han var bleven valgt til Medlem af det. Han kunde ikke tage Ordet paa et eneste Møde i Landet og udtale sin Mening om Forsvarssagens Ordning.

Thi det er jo ikke saaledes, som den højtærede Forsvarsminister vilde, give det Mine af, da han den 15. Januar drøftede dette Emne med mig, at han nemlig kun havde taget Bestemmelse om, hvorledes Officerernes Foreningsfrihed skulde opfattes, og kun udtalt sig om, at der ikke maatte fremkomme kollektive Udtalelser fra Marineofficerernes Side. Den højtærede Marineminister vilde den 15. Januar begrænse det, han havde foretaget sig, til at være Bestemmelser og Regler om Officerernes Foreningsfrihed og Forbud mod kollektive, politiske Udtalelser fra Marineofficerernes Side. Men dette er jo ikke rigtigt. Det, den højtærede Minister der tilstræbte, var i Strid med Sandheden, efter hvad vi have faaet oplyst i Dag. Vi have faaet oplyst, at den højtærede Minister ogsaa har forbudt enkelte Marineofficerer at udtale deres rent personlige Opfattelse som Enkeltmænd og enkelte Statsborgere af,

hvorledes vort Forsvarsvæsen og vort Militærvæsen i det hele skal ordnes. Og det er dette sidste, som ganske utvivlsomt er i Strid med Grundloven.

Det er for øvrigt højest mærkeligt, at et saadant Forbud er udstedt overfor Marineofficererne, men derimod ikke overfor Landofficererne. Det er da ogsaa et almindelig udbredt Rygte — jeg ved ikke, om det er rigtigt; men jeg kan jo tillade mig at spørge den højtærede Forsvarsminister derom —, at et Forbud ogsaa har været paatænkt og ventileret overfor Artilleriofficererne, men har mødt Modstand hos Artillerigeneralen. (Aflbyrdelse). Naa, det har det ikke. Det glæder mig at høre det; saa er dette Rygte altsaa urigtigt. Men saa beror det altsaa paa Forsvarsministeren selv. Den Mand, der sidder derhenne, er altsaa, naar han er Marineminister, saaledes stemt, at han forbyder ham undergivne Officerer at ytre sig om Militærvæsen; men naar samme Mand er Krigsminister, finder han ikke, der er nogen Anledning til at forbyde Landofficererne at udtale sig om det samme Emne. Han ser med stor Ro det ærede Medlem fra Frederiksværk (Parkov) være Medlem af dette Ting og berejse Landet som Agitator. Saa er den højtærede Minister Krigsminister. Men et Øjeblik efter er han Marineminister og vil finde noget saadant aldeles oprørende og utilstedeligt af Hensyn til Forsvarskommissionen.

Jeg skal dernæst overfor det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) sige, at jeg — hvad der allerede fremgaar af mine tidligere Udtalelser den 15. Januar og nu her i Dag — er ganske enig med ham i, at vi bør hævde Ytringsfriheden paa dette Omraade, og at det er grundlovstridigt og i sig selv ganske utilstedeligt at forbyde en hel Etat at udtale sig om Anliggender, som de oven i Købet er særligt inde i. Det ærede Medlem citerede Monrad og anførte, at han krævede Ytringsfrihed for alle Officerer. Jeg erindrer ikke nøje Stedet. Det var vist i det sjette af Monrads Breve. Jeg har vel nok læst disse Breve, men kan ikke udenad, hvad han har sagt. Jeg skal blot dertil sige, at jeg nærer ingen Tvivl om, at Monrad den Gang — som jeg nu gør det her — har krævet Ytringsfrihed ogsaa for en Officer uden Hensyn til, hvorledes han vil udtale sig. Jeg mener naturligvis, at han skal udtale sig sømmeligt; det er han forpligtet til overfor Domstolene, men ellers uden Hensyn til, om hans Anskuelser gaa i den ene eller den anden Retning.